

Nieuwsbrief Natura 2000 Deltawateren

Juli 2011

Inhoud

Column Jeroen van der Zijde

Politieke situatie

BAND

BOND

PAS 3

Rondje terreinbeheerders in plaats van workshop

Doorkijk externe werking en cumulatietoets

Planning

Column Jeroen van der Zijde

De Klankbordgroepen in mei 2011: constructief overleg

door Jeroen van der Zijde, onafhankelijk voorzitter Klankbordgroepen

Op 23, 24 en 26 mei kwamen de Klankbordgroepen weer bijeen om zich het hoofd te buigen over een veelheid aan onderwerpen. Langzaam maar zeker wordt het steeds concreter waar we het over hebben. Wat zijn nu precies de knelpunten voor de vereiste bescherming van de natuur in de Deltawateren? Welke maatregelen kun je bedenken om die knelpunten weg te nemen? Er was al veel voorbereidend werk verricht met behulp van reacties uit vorige klankbordbesprekingen, door sectorgespreken en in bilateraal overleg. Wat mij opviel was de bereidheid om constructief met elkaar na te denken over wat er op tafel lag. Ondanks het feit dat er soms nog fouten in zaten, het materiaal nog niet compleet was en het ook ging over zaken die voor sommige partijen pijnlijk zijn.

Constructieve voorbeelden

Ik wil twee voorbeelden van dat constructieve noemen. In de bijeenkomst van de Klankbordgroep Zuid hadden

we het over het gevoelige onderwerp van het buitendijks fietsen lang de Westerschelde. De onderzoekers hadden aangegeven dat dit op een aantal plekken problemen geeft voor het broeden van de standplevier en bontbekplevier. Ik heb de deelnemers gevraagd om niet in discussie te gaan over de beste oplossing of de onmogelijkheid van een oplossing, maar eerst maar eens te brainstormen over zoveel mogelijk potentiële oplossingen. Die bereidheid was er. En zo ontwikkelden we enthousiast een palet aan alternatieve oplossingen met als perspectief dat het buitendijks fietsen alleen in het uiterste geval hoeft te worden beperkt.

Een ander voorbeeld waren de gesprekken over de sociaal-economische paragraaf. Van de kant van de projectorganisatie werd aangegeven dat men er nog niet goed uit is hoe dit aan te pakken, omdat natuurbescherming maar beperkt in harde sociaal-economische termen is weer te geven. Ook daarbij ontstond een open gesprek waarin de verwachtingen over wat dan wel mogelijk is op elkaar werden afgestemd. Als er draagvlak is voor een gekozen oplossing, dan zijn harde economische afwegingen niet meer nodig. Als in de klankbordgroepen draagvlak voor een oplossing wordt gecreëerd dient een procesbeschrijving daarvan onderdeel te zijn van de sociaal-economische paragraaf. We gaan ons natuurlijk inzetten dat dit het belangrijkste onderdeel wordt van die paragraaf.

Wat gaan we verder doen?

In de klankbordgroepen van september zijn hopelijk de laatste elementen voor de onderbouwing van het beheerplan beschikbaar.

- de nog ontbrekende aanwijzingsbesluiten voor Haringvliet, Hollands Diep en Grevelingen;
- de resultaten van het onderzoek en overleg over mogelijke alternatieven voor het Kierbesluit Haringvlietdam en de ontpoldering van de Hedwigepolder;
- de bezuinigingen op het terreinbeheer door de natuurorganisaties;
- de toets over de externe werking, in het bijzonder de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)
- de cumulatietoets

We gaan dan verder nadenken over oplossingen voor nog resterende knelpunten.

Ik heb er alle vertrouwen in dat we de komende periode op eenzelfde constructieve manier zullen doorgaan met ons overleg om de natuur in de Deltawateren, als Europese parel van biodiversiteit, te beschermen en te versterken en tegelijkertijd ruimte te houden voor een grote diversiteit aan menselijke activiteiten.

Terug naar boven

Politieke situatie

Na het regeerakkoord is het kabinet voortvarend bezig haar ideeën uit te werken. Dat blijkt in de praktijk toch wat lastig te zijn, waardoor Natura 2000 regelmatig in het nieuws komt. Staatssecretaris Atsma heeft het overleg met de Tweede Kamer over het Kierbesluit Haringvliet eerst uitgesteld omdat hij uitkomsten van verschillende onderzoeken nog niet ontvangen heeft. Inmiddels is bekend dat het Kierbesluit toch doorgaat omdat er geen alternatieven waren. Daarnaast heeft staatssecretaris Bleker in de politieke besluitvorming rond de ontpolderingen langs de Westerschelde aangegeven de Hedwigepolder niet te willen ontpolderen. Maar zekerheid hierover heeft hij van de verschillende betrokken partijen op dit moment (eind juni 2011) nog niet ontvangen.

In de tussentijd moet er ook nog nagedacht worden over de definitieve aanwijzingsbesluiten voor Haringvliet, Hollands Diep en Grevelingen. De vaststelling hiervan zit deels vast aan het Kierbesluit (m.n. vanwege de trekvissen) en deels aan de Programmatische Aanpak Stikstof. Voor dit laatste wordt momenteel een apart programma uitgewerkt, dat later dit jaar tot resultaten moet leiden. Specifiek voor het Krammer-Volkerak en het Zoommeer is nog onduidelijk hoe de procedure (mede bepaald door de keuze voor 'zoet' of 'zout') verder gaat lopen.

[Terug naar boven](#)

BAND

14 Juni kwam de Bestuurlijke Adviesgroep (BAND) bijeen om te spreken over de voorstellen voor mitigatie en terreinbeheer. De lijn, die ook al in de klankbordgroepen zichtbaar was, werd ook hier doorgezet: maak de maatregelen voor terreinbeheer meer concreet en geef een initiële prioritering aan. Dan kunnen we hier een advies over leveren aan het Bestuurlijk Overleg. Over de voorgestelde mitigatie maatregelen waren er minder bezwaren te melden, al stuit het eventueel afsluiten van bestaande fietspaden op de dijken op veel weerstand. Er is onder meer voorgesteld om bij nieuwe dijkversterkingen op nieuwe trajecten juist de openstelling voor het algemeen publiek niet toe te staan. Dan kunnen daar de eventuele verbeteringen van broedlocaties gesitueerd worden.

[Terug naar boven](#)

BOND

Op 21 juni j.l. was het de beurt aan het Bestuurlijk Overleg (BOND) om zich uit te spreken. Eerst is gesproken over de motie in Provinciale Staten van Zeeland en de beantwoording van vragen in de Tweede Kamer, die gaan over het samenvoegen van gebieden

om beter te kunnen reageren op knelpunten. Afgesproken is dat we ons primair richten op oplossingen binnen het Beheerplan. Als die kansrijk zijn kan er daarna gekeken worden naar de aanwijzingsbesluiten. Bij de voorgestelde maatregelen is afgesproken dat Rijkswaterstaat het voortouw zal nemen om enkele zaken uit te zoeken. Verder werd het voorstel om bij nieuwe dijkversterkingen niet direct over te gaan op openstelling overgenomen.

Terug naar boven

PAS 3

Fase III van Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

Op het ogenblik wordt in de provincies hard gewerkt aan stikstofanalyses voor in totaal 134 Natura 2000-gebieden. Dat gebeurt onder flinke tijdsdruk. Half juli moeten er twaalf provinciale rapporten liggen met de resultaten van de analyses. Dan begint fase IV van de PAS waarin provinciale en landelijke bestuurders beslissingen nemen die moeten leiden tot de wettelijke PAS. Dat doen ze op basis van de resultaten die nu worden voorbereid. De uitkomsten van de huidige stikstofanalyses moeten een beeld geven van de maatregelen die nodig zijn om de achteruitgang van bedreigde habitattypes te stoppen en om op termijn de instandhoudingsdoelen te halen, en van de kosten van die maatregelen. Daarnaast moeten ze duidelijk maken of de beschikbare ontwikkelruimte - voor het ontplooiën van nieuwe activiteiten waar stikstofemissie aan te pas komt - kan voorzien in de te verwachten ontwikkelbehoefte. Die ontwikkelruimte die beschikbaar komt zal in elk geval een verdere daling van de stikstofdepositie in de komende twintig jaar niet in de weg staan.

Informatie en nieuws over de PAS, Fase III en de verschillende webgereedschappen is te vinden op de PAS-website: www.pas.natura2000.nl.

Terug naar boven

Rondje terreinbeheerders in plaats van workshop

Het opstellen van een pakket aan 'terreinbeheer' maatregelen om de Natura 2000 doelen in de Deltawateren te bereiken vond in het voorjaar plaats. In eerste instantie was een workshop in april gepland om de maatregelen met alle terreinbeheerders te bespreken. Gezien het grote aantal maatregelen bleek een workshop echter niet effectief. Daarom is besloten om in 1-1 gesprekken de maatregelen met terreinbeheerders te bespreken. In deze gesprekken zijn de maatregelen geëvalueerd op effectiviteit en haalbaarheid en waar nodig aangepast. Ook is een eerste globale inschatting gemaakt van de kosten van

maatregelen.

Het resultaat van deze gesprekken is voor commentaar nogmaals aan terreinbeheerders voorgelegd en ook aan klankbordgroepen toegestuurd. Inmiddels is het commentaar van de meeste terreinbeheerders ontvangen en verwerkt. Hiermee hebben we een pakket van maatregelen die nodig zijn voor het halen van de Natura 2000 doelen. Gezien de ontwikkelingen in het natuurbeleid verwachten we dat niet al deze maatregelen in de eerste beheerplanperiode kunnen worden uitgevoerd. De volgende stap is het opstellen van een pakket voor de eerste beheerplanperiode op basis van de beschikbare financiële middelen en mogelijke gevolgen voor het gebruik. Zodra er duidelijkheid is over de beschikbare middelen na de herijking van EHS zullen we dit pakket opstellen en aan klankbordgroepen, BAND en BOND voorleggen.

[Terug naar boven](#)

Doorkijk externe werking en cumulatietoets

Het consortium dat de NEA uitvoert heeft inmiddels een concept rapport NEA II opgeleverd met daarin de stappen externe werking en cumulatie.

De toets van externe werking is in twee stappen uitgevoerd. Eerst is een quick scan uitgevoerd om op basis van relevante verstoringfactoren in beeld te brengen welke activiteiten buiten de Natura 2000 gebieden effecten kunnen hebben op de Natura 2000 doelen. In de volgende stap zijn deze activiteiten getoetst aan de doelen die met bestaand beheer niet zullen worden gehaald. Deze toets heeft een matrix geleverd met een beoordeling van deze activiteiten als groen (effecten vrijwel nihil), geel (effecten beperkt), oranje (effecten van belang) en rood (effecten aanzienlijk). Voor activiteiten die rood scoren zijn mitigerende maatregelen voorgesteld. Het gaat hier om het passeerbaar maken van de Haringvliet sluis voor vissen en voor maatregelen voor het bevorderen van broedsucces van de Scholekster en de Strandplevier. Recent is bekend geworden dat de Kier doorgaat daardoor vervalt de noodzaak voor het zoeken naar maatregelen voor trekvisserij. Voor de Strandplevier worden in de Deltawateren zowel 'terreinbeheer' maatregelen genomen als een aantal mitigerende maatregelen. Maatregelen ten behoeve van de broedpopulatie van de Scholekster zullen landelijk worden geagendeerd.

Het opgeleverde concept Nadere Effecten Analyse bevat ook de laatste stap, namelijk cumulatie. Deze stap is alleen voor die doelen uitgevoerd waarvan na het doorlopen van de voorgaande stappen het halen van de doelen nog steeds onzeker was. Een aantal doelen scoren rood aan het eind van deze stap. Voor deze doelen wordt gekeken of aanvullende maatregelen nodig dan wel mogelijk zijn. Onderzoek behoort ook tot de

mogelijkheden als aanvullende maatregel.

Terug naar boven

Planning

In september komen de klankbordgroepen bijeen (19, 20 en 22 september) om met name te praten over de terreinbeherende maatregelen. In oktober volgt dan de BAND (4 oktober) en BOND (20 oktober) hierover. Op 1 december willen we de laatste discussiepunten uit het Beheerplan bespreken in een gezamenlijke bijeenkomst van alle klankbordgroepen. Hierbij is ook de BAND uitgenodigd en de BOND is gevraagd om 's middags het resultaat te ontvangen. Genoeg om naar uit te zien!

Terug naar boven

Colofon

Dit project wordt uitgevoerd in opdracht van Rijkswaterstaat. Meer informatie over Natura 2000 en de Deltawateren? Neem dan contact op met Dienst Landelijk Gebied, Erik Jan van der Meer

natura2000delta@minInv.nl

Postbus 6 4460 AA Goes

www.natura2000deltawateren.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor jou is bestemd. Indien je niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan je is toegezonden, word je verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.